

પત્રકારત્વ અને સમૂહ-પ્રત્યાયન વિભાગ,
વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમ વિદ્યાશાખા,
ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, આશ્રમ-માર્ગ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૯

1. **M.A. (Journalism & Mass Communication)**
(દ્વિતીય વર્ષના અંતે)
2. **PGDJMC (Post Graduate Diploma In Journalism & Mass Communication)**
(પ્રથમ વર્ષના અંતે)
3. **PGDDMP (Post Graduate Diploma In Digital Media Production)**
(પ્રથમ વર્ષના અંતે)

Program Outcomes (Po's)

1. **M.A. (Journalism & Mass Communication)**
  - 1.1 વિદ્યાર્થીઓ માધ્યમો અંગેની સમજ કેળવશે.
  - 1.2 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોનો વિગતે પરિચય મેળવશે.
  - 1.3 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોમાં કામ કરવાની વિવિધ પદ્ધતિઓ શીખશે.
  - 1.4 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોમાં કામ કરવાની સૈદ્ધાંતિક અને પ્રાયોગિક તાલીમ લેશે.
  - 1.5 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોમાં પ્રાયોગિક તાલીમ લેશે અને રોજગાર મેળવશે.
  - 1.6 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોમાં આવતી સમાચાર-સામગ્રીના અનુવાદ શીખશે અને સાંપ્રત પ્રવાહોથી પરિચિત થશે.
  - 1.7 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોના ઉદ્ભવ અને વિકાસની પ્રક્રિયાથી પરિચિત થશે.
  - 1.8 વિદ્યાર્થીઓ માધ્યમો માટે લેખન અને સંપાદનની કામગીરી કરતાં શીખશે.
  - 1.9 વિદ્યાર્થીઓ ડિજિટલ કાર્યક્રમ નિર્માણ માટેનાં સાધનોનો પરિચય મેળવશે.
  - 2.0 વિદ્યાર્થીઓ પ્રાયોગિક પુસ્તક દ્વારા અદ્યતન વિડીયો કાર્યક્રમ નિર્માણ શીખશે.
  - 2.1 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોમાં તાલીમ મેળવશે અને રોજગાર મેળવવા યોગ્ય બનશે.
  - 2.2 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોના કાયદા અને નીતિશાસ્ત્ર વિશે જાણકારી મેળવશે.
  - 2.3 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોના સંશોધનની આવશ્યકતાને સમજશે અને સંશોધન કરશે.
  - 2.4 વિદ્યાર્થીઓ કાર્યક્રમ નિર્માણમાં સર્જનાત્મકતાનો ઉપયોગ કરવાની સમજણ કેળવશે અને કાર્યક્રમનું નિર્માણ કરશે.
  - 2.5 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ પ્રત્યાયન વિશેના ગાંધીજીના દર્શનને સમજશે.
  - 2.6 વિદ્યાર્થીઓ જનસંપર્ક અને જાહેરખબરની અનિવાર્યતાને સમજશે.
  - 2.7 વિદ્યાર્થીઓ દસ્તાવેજી ચલચિત્ર નિર્માણની પ્રક્રિયા શીખશે અને દસ્તાવેજી ચલચિત્રનું નિર્માણ કરશે.

2. PGDJMC (Post Graduate Diploma In Journalism & Mass Communication)

- 2.1 વિદ્યાર્થીઓ રેડિયો, ટેલીવિઝન, અખબારો, સામયિકોમાં રોજગારી મેળવશે.
- 2.2 વિદ્યાર્થીઓ સોશિયલ મીડિયા કન્ટેન્ટ તૈયાર કરતી કંપનીઓમાં રોજગારી મેળવશે.
- 2.3 વિદ્યાર્થીઓ જનસંપર્ક અધિકારી તરીકે સંસ્થાનોમાં રોજગારી મેળવશે.
- 2.4 વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ સમૂહ માધ્યમોના પોર્ટલ, યુ-ટ્યુબ ચેનલ્સ અને રીલ્સ બનાવતી કંપનીઓમાં રોજગારી મેળવશે.
- 2.5 વિદ્યાર્થીઓ ડિજિટલ મીડિયામાં પ્રાયોગિક તાલીમ લેશે અને રોજગાર મેળવશે.

3. PGDDMP (Post Graduate Diploma In Digital Media Production)

- 3.1 વિદ્યાર્થીઓ ડિજિટલ મીડિયા અંગેની સમજ કેળવશે.
- 3.2 વિદ્યાર્થીઓ ડિજિટલ મીડિયાનો વિગતે પરિચય મેળવશે.
- 3.3 વિદ્યાર્થીઓ ડિજિટલ મીડિયામાં કામ કરવાની વિવિધ પદ્ધતિઓ શીખશે.
- 3.4 વિદ્યાર્થીઓ ડિજિટલ મીડિયામાં કામ કરવાની સૈદ્ધાંતિક અને પ્રાયોગિક તાલીમ લેશે.
- 3.5 વિદ્યાર્થીઓ ડિજિટલ મીડિયામાં પ્રાયોગિક તાલીમ લેશે અને રોજગાર મેળવશે.

Course Outcome (Co's) & Program Specific Outcomes (PSo's)/Program Educational Outcomes (Peo's)

1. M.A.(Journalism & Mass Communication) (દ્વિતીય વર્ષના અંતે)
2. PGDJMC (Post Graduate Diploma In Journalism & Mass Communication) (પ્રથમ વર્ષના અંતે)
3. PGDDMP (Post Graduate Diploma In Digital Media Production) (પ્રથમ વર્ષના અંતે)

સત્ર-૧

નંબર	Name of the Paper પ્રશ્નપત્રનું નામ Compulsory	Course out come અભ્યાસક્રમ ઉપલબ્ધિ	Credit & Total Number of Teaching Hours	Po's Aligned
JMC 101	સમૂહ પ્રત્યાયનના સિદ્ધાંતો	વિદ્યાર્થીઓ પ્રત્યાયનના સિદ્ધાંતો શીખશે.	4,60 HOURS	1.1
JMC 102	સાંપ્રત પ્રવાહો અને અનુવાદ	વિદ્યાર્થીઓ સાંપ્રત પ્રવાહો અને અનુવાદ શીખશે.	4,60 HOURS	1.6
JMC 103	કાર્યક્રમ નિર્માણ પરિચય	વિદ્યાર્થીઓ વીડિયો કાર્યક્રમ નિર્માણની સમગ્ર પ્રક્રિયાનો પરિચય મેળવશે.	4,60 HOURS	1.3, 1.4, 1.5
JMC 104	કાર્યક્રમ નિર્માણ કૌશલ્ય	વિદ્યાર્થીઓ વીડિયો કાર્યક્રમ નિર્માણના કૌશલ્યો શીખશે.	4,60 HOURS	1.3, 1.4, 1.5
JMC 105	મૂળભૂત કાર્યક્રમ નિર્માણ (પ્રાયોગિક)	વિદ્યાર્થીઓ પ્રાયોગિક પ્રશ્નપત્ર દ્વારા મૂળભૂત વીડિયો કાર્યક્રમ નિર્માણ શીખશે.	4,120 HOURS	1.3, 1.4, 1.5

સત્ર-૨

નંબર	Name of the Paper પ્રશ્નપત્રનું નામ Compulsory	Course out come અભ્યાસક્રમ ઉપલબ્ધિ	Credit & Total Number of Teaching Hours	Po's Aligne d
JMC 201	સમૂહ માધ્યમોનો વિકાસ	વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોનો ઉદ્ભવ અને વિકાસની પ્રક્રિયા જાણશે.	4,60 HOURS	1.7
JMC 202	માધ્યમો માટે લેખન અને સંપાદન	વિદ્યાર્થીઓ માધ્યમો માટે લખતા અને સંપાદન કરતાં શીખશે.	4,60 HOURS	1.8
JMC 203	ડિજિટલ મીડિયા ફોર સોશિયલ નેટવર્કિંગ	વિદ્યાર્થીઓ ડિજિટલ કાર્યક્રમ નિર્માણ માટેનાં સાધનોનો પરિચય મેળવશે.	4,60 HOURS	1.9
JMC 204	અદ્યતન કાર્યક્રમ નિર્માણ (પ્રાયોગિક)	વિદ્યાર્થીઓ પ્રાયોગિક પ્રશ્નપત્ર દ્વારા અદ્યતન કાર્યક્રમ નિર્માણ શીખશે.	4,120 HOURS	2.0
JMC 205	માધ્યમ પ્રશિક્ષણ	વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોમાં તાલીમ મેળવશે અને રોજગાર મેળવવા યોગ્ય બનશે.	4,200 HOURS	2.1

સત્ર ૩

નંબર	Name of the Paper પ્રશ્નપત્રનું નામ Compulsory	Course out come અભ્યાસક્રમ ઉપલબ્ધિ	Credit & Total Number of Teaching Hours	Po's Aligned
JMC 301	માધ્યમો : કાયદા અને નીતિશાસ્ત્ર	વિદ્યાર્થીઓએ સમૂહ માધ્યમોના કાયદા અને નીતિશાસ્ત્ર વિશે જાણકારી મેળવશે.	4,60 HOURS	2.2
JMC 302	સંચાર માધ્યમ સંશોધન	વિદ્યાર્થીઓ સંચાર માધ્યમોના સંશોધનની આવશ્યકતાને સમજશે.	4,60 HOURS	2.3
JMC 303	કાર્યક્રમ નિર્માણમાં સર્જનાત્મકતા (સૈદ્ધાંતિક)	વિદ્યાર્થીઓ કાર્યક્રમ નિર્માણમાં સર્જનાત્મકતાનો ઉપયોગ કરવાની સમજણ કેળવશે.	4,60 HOURS	2.4
JMC 304	કાર્યક્રમ નિર્માણમાં સર્જનાત્મકતા (પ્રાયોગિક)	વિદ્યાર્થીઓ કાર્યક્રમ નિર્માણમાં સર્જનાત્મકતાનો ઉપયોગ કરીને કાર્યક્રમનું નિર્માણ કરશે.	4,120 HOURS	2.4
JMC 305	લઘુશોધ નિબંધ	વિદ્યાર્થીઓ સંચાર માધ્યમોના સંશોધનની આવશ્યકતાને સમજશે અને સંશોધન કરશે.	4,60 HOURS	2

સત્ર ૪

નંબર	Name of the Paper પ્રશ્નપત્રનું નામ Compulsory	Course out come અભ્યાસક્રમ ઉપલબ્ધિ	Credit & Total Number of Teaching Hours	Po's Aligned
JMC 401	સમૂહ પ્રત્યાયન વિશે ગાંધીજીનું દર્શન	વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ પ્રત્યાયન વિશેના ગાંધીજીના દર્શનને સમજશે.	4,60 HOURS	2.5
JMC 402	જનસંપર્ક અને જાહેરખબર	વિદ્યાર્થીઓ જનસંપર્ક અને જાહેરખબરની અનિવાર્યતાને સમજશે.	4,60 HOURS	2.6
JMC 403	દસ્તાવેજી ચલચિત્ર નિર્માણ (સૈદ્ધાંતિક)	વિદ્યાર્થીઓ દસ્તાવેજી ચલચિત્ર નિર્માણની પ્રક્રિયા શીખશે.	4,60 HOURS	2.7
JMC 404	દસ્તાવેજી ચલચિત્ર નિર્માણ (પ્રાયોગિક)	વિદ્યાર્થીઓ દસ્તાવેજી ચલચિત્ર નિર્માણ કરશે.	4,120 HOURS	2.7
JMC405	માધ્યમ પ્રશિક્ષણ	વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોમાં તાલીમ મેળવશે અને રોજગાર મેળવવા યોગ્ય બનશે.	4,200 HOURS	2.1

	Name of the Paper પ્રશ્નપત્રનું નામ	Course out come અભ્યાસક્રમ ઉપલબ્ધિ
MDC	મલ્ટી ડિસિપ્લિનરી કોર્સ (MULTI DISCIPLINARY COURSE) - માધ્યમોનો પરિચય	વિવિધ વિષયના વિદ્યાર્થીઓ માધ્યમોનો પરિચય કેળવશે.
AEC	એબિલિટી એનહેન્સમેન્ટ કોર્સ (ABILITY ENHANCEMENT COURSE) - નૂતન માધ્યમોનો વિનિયોગ	વિવિધ વિષયના વિદ્યાર્થીઓ નૂતન માધ્યમોનો વિનિયોગ શીખશે.
SEC	સ્કિલ એનહેન્સમેન્ટ કોર્સ - (SKILL ENHANCEMENT COURSE) - મોબાઇલ ફોટોગ્રાફી	વિવિધ વિષયના વિદ્યાર્થીઓ મોબાઇલ ફોટો ગ્રાફી શીખશે.
VAC	વેલ્યુ એડેડ કોર્સ - VAC : (VALUE ADDED COURSE) - સમાજ, સંસ્કૃતિ અને માધ્યમો	વિવિધ વિષયના વિદ્યાર્થીઓ સમાજ, સંસ્કૃતિ અને માધ્યમો વિશે પરિચય કેળવશે.

After studying this course, the student/participant:

1. વિદ્યાર્થીઓ રેડિયો, ટેલીવિઝન, અખબારો, સામાયિકોમાં કામ કરવાની વિવિધ પદ્ધતિઓ શીખશે.
2. વિદ્યાર્થીઓ સોશિયલ મીડિયા કન્ટેન્ટ તૈયાર કરતી કંપનીઓમાં કામ કરવાની પદ્ધતિઓ શીખશે.
3. વિદ્યાર્થીઓ જનસંપર્ક અધિકારી તરીકે સંસ્થાનોમાં કામ કરવાની વિવિધ પદ્ધતિઓ શીખશે.
4. વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ સમૂહ માધ્યમોના પોર્ટલ, યુ-ટ્યુબ ચેનલ્સ અને રિલ્સ બનાવતી કંપનીઓમાં કામ કરવાની વિવિધ પદ્ધતિઓ શીખશે.
5. વિદ્યાર્થી સ્વરોજગારી માટેની અને અન્યને રોજગારી આપવા માટેની પદ્ધતિઓ શીખશે.

Learning Outcomes (Lo's) અભ્યાસક્રમ શીખ્યા બાદ લબ્ધિ

After completion of this course, the student/participant will learn

1. વિદ્યાર્થીઓને તમામ સમૂહ માધ્યમો, રેડિયો, ટેલીવિઝન, અખબારો, સામાયિકોમાં કામ કરવાની વિવિધ પદ્ધતિઓ આવડશે.
2. વિદ્યાર્થીઓને સોશિયલ મીડિયા કન્ટેન્ટ તૈયાર કરતી કંપનીઓમાં કામ કરવાની વિવિધ પદ્ધતિઓ આવડશે.
3. વિદ્યાર્થીઓ જનસંપર્ક અધિકારી તરીકે સંસ્થાનોમાં કામ કરી શકશે.
4. વિદ્યાર્થીઓને જુદા જુદા સમૂહ માધ્યમોના પોર્ટલ, યુ-ટ્યુબ ચેનલ અને રિલ્સ બનાવતી કંપનીઓમાં કામ કરી શકશે.
5. વિદ્યાર્થીઓ સ્વરોજગારી માટે પોતાને અને અન્યને પણ રોજગાર આપી શકશે.

Unit Wise Detailed Syllabus

વર્ષ ૧, સત્ર ૧ : પ્રશ્નપત્ર : JMC101 : સમૂહ પ્રત્યાયનના સિદ્ધાંતો

સૈદ્ધાંતિક, ક્રેડિટ : ૪, કલાક : ૬૦, ગુણ : ૧૦૦

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓને સમૂહ-પ્રત્યાયન અને તેના સિદ્ધાંતો વિશે જાણકારી આપવી . PO: 1.1 વિદ્યાર્થીઓ માધ્યમો અંગેની સમજ કેળવશે.	No. of Teaching Hours
એકમ : ૧ ૧.૧ : પ્રત્યાયનનો અર્થ અને વ્યાખ્યાઓ ૧.૨ : પ્રત્યાયનની પ્રક્રિયા અને તત્ત્વો ૧.૩ : પ્રત્યાયનના પ્રકારો ૧.૪ : પ્રત્યાયનનાં કાર્યો ૧.૫ : પ્રત્યાયનનું જીવનમાં સ્થાન અને મહત્ત્વ	15 HOURS (minimum)
એકમ : ૨ ૨.૧ : પ્રત્યાયનમાં સંજ્ઞા અને સંકેતોનું મહત્ત્વ ૨.૨ : પ્રત્યાયનમાં અંતરાયો અને ગેરસમજો ૨.૩ : પ્રત્યાયનના વાહન તરીકે ભાષાનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ ૨.૪ : અસરકારક પ્રત્યાયન માટેના સાત 'સી' ૨.૫ : અસરકારક પ્રત્યાયક તરીકે મહાત્મા ગાંધીજી	15 HOURS (minimum)
એકમ : ૩ ૩.૧ : હેરોલ્ડ લાસવેલનું પ્રત્યાયન મોડેલ ૩.૨ : ન્યૂકોમ્બનું પ્રત્યાયન મોડેલ ૩.૩ : મુદ્રણનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ ૩.૪ : પ્રકાશનનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ ૩.૫ : સમાચાર સંસ્થાઓનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ	15 HOURS (minimum)
એકમ : ૪ ૪.૧ : સમૂહ માધ્યમો અને અભિવ્યક્તિની આઝાદી ૪.૨ : સમૂહ માધ્યમો અને રાષ્ટ્રીય એકતા ૪.૩ : સમૂહ માધ્યમો અને સામાજિક જવાબદારી ૪.૪ : સમૂહ માધ્યમો અને માહિતીનો અધિકાર ૪.૫: સમૂહ માધ્યમો અને શિક્ષણનો અધિકાર	15 HOURS (minimum)
અધ્યાપન પદ્ધતિશાસ્ત્ર 1. વ્યાખ્યાન 2. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ 3. જૂથચર્ચા પદ્ધતિ 4. પરિસંવાદ (સેમિનાર) પદ્ધતિ 5. પ્રત્યક્ષ અનુભવ પદ્ધતિ 6. તુલનાત્મક પદ્ધતિ	

સંદર્ભ સૂચિ:

1. Ravindra, R.K.(1999), Media and Society 1st Edition, New Delhi, Commonwealth publishers
2. Raboy, Mare and Degenais Bamad, (1992), Media, Crisis and democracy, London, Sage publications
3. Defleur, Melvin I., and Rokeach Sandra Ball (1989), Theories of Mass Communication, 5th edition, New York Long man
4. Mcquail, Denis (1983) Mass Communication Theory: An Introduction, 3rd Printing, London, Sage
5. જોષી, નાનુભાઈ (૧૯૯૭), પત્રકારત્વના સિદ્ધાંતો અમદાવાદ, રાજ ગ્રાફિક્સ

વર્ષ ૧, સત્ર ૧: પ્રશ્નપત્ર : JMC102 : સાંપ્રત પ્રવાહો અને અનુવાદ

સૈદ્ધાંતિક, ક્રેડિટ : ૪, કલાક : ૬૦, ગુણ : ૧૦૦

<p>હેતુ: આ પ્રશ્નપત્ર મારફતે અલગ અલગ વિદ્યાશાખાઓમાંથી આવેલા વિદ્યાર્થીઓ પત્રકારત્વમાં ચાલતા પ્રવાહોને સમજાવવા અને દેશ અને દુનિયામાં શું નવું ચાલી રહ્યું છે તે અંગે જણાવવું. અનુવાદના અભ્યાસક્રમમાં વિદ્યાર્થીઓને હિન્દીમાંથી ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાંથી ગુજરાતી અનુવાદ કરતાં શીખવવું. PO: 1.6 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોમાં આવતી સમાચાર-સામગ્રીના અનુવાદ શીખશે અને સાંપ્રત પ્રવાહોથી પરિચિત થશે.</p>	<p>Number of Teaching Hours</p>
<p>એકમ ૧ સાંપ્રત પ્રવાહો (ભારતના સંદર્ભમાં)</p> <ul style="list-style-type: none"> ૧.૧ અખબારો અને સામયિકોનું વાચન અને સમાજ ૧.૨ સમાચાર અને દ્રષ્ટિકોણની સમજ ૧.૩ વિષય મુજબ સમાચારનું વર્ગીકરણ ૧.૪ લેખોનું વર્ગીકરણ ૧.૫ અખબારો અને સામયિકોનું વાચન	<p>15 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ ૨ સાંપ્રત પ્રવાહો (ગુજરાતના સંદર્ભમાં)</p> <ul style="list-style-type: none"> ૨.૧ સમાચાર અને દ્રષ્ટિકોણની સમજ ૨.૨ વિષય મુજબ સમાચારનું વર્ગીકરણ ૨.૩ લેખોનું વર્ગીકરણ ૨.૪ પડોશી દેશો સાથેના સંબંધો અને વૈશ્વિક પ્રશ્નોની સમજ ૨.૫ અલ્પ વિકસિત, વિકાસશીલ અને વિકસિત દેશોની સમજ	<p>15 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ ૩ અનુવાદ (હિન્દીમાંથી ગુજરાતી)</p> <ul style="list-style-type: none"> ૩.૧ સમાચારનો હિન્દીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ ૩.૨ લેખનો હિન્દીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ ૩.૩ તંત્રીલેખનો હિન્દીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ ૩.૪ જાહેરખબર અને અન્ય સામગ્રીનો હિન્દીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ ૩.૫ સોશિયલ મીડિયા અને અનુવાદ	<p>15 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ ૪ અનુવાદ (અંગ્રેજીમાંથી ગુજરાતી)</p> <ul style="list-style-type: none"> ૪.૧ સમાચારનો અંગ્રેજીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ ૪.૨ લેખનો અંગ્રેજીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ ૪.૩ તંત્રીલેખનો અંગ્રેજીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ ૪.૪ જાહેરખબર અને અન્ય સામગ્રીનો અંગ્રેજીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ	<p>15 HOURS (minimum)</p>
<p>અધ્યાપન પદ્ધતિશાસ્ત્ર</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. વ્યાખ્યાન 2. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ 3. જૂથચર્ચા પદ્ધતિ 4. પરિસંવાદ (સેમિનાર) પદ્ધતિ	

5. પ્રત્યક્ષ અનુભવ પદ્ધતિ	
સંદર્ભ સૂચિ : 1. મનોરમા ઈયર બુક ૨. રોજબરોજના ટૈનિકો અને સામયિકો ૩. વિશ્વકોશના વિવિધ ખંડ ૪. ભારત વાર્ષિક અંક (પ્રકાશન વિભાગ, ભારત સરકાર, નવી દિલ્હી).	

વર્ષ ૧, સત્ર ૧: પ્રશ્નપત્ર : JMC103: કાર્યક્રમ નિર્માણ પરિચય

સૈદ્ધાંતિક, ક્રેડિટ : ૪, કલાક : ૬૦, ગુણ : ૧૦૦

<p>હેતુ: વિદ્યાર્થીઓને કાર્યક્રમ નિર્માણની સમગ્ર પ્રક્રિયાની જાણકારી આપવી.</p> <p>PO:</p>	<p>Number of Teaching Hours</p>
<p>1.3 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોમાં કામ કરવાની વિવિધ પદ્ધતિઓ શીખશે.</p> <p>1.4 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોમાં કામ કરવાની સૈદ્ધાંતિક અને પ્રાયોગિક તાલીમ લેશે.</p> <p>1.5 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોમાં પ્રાયોગિક તાલીમ લેશે અને રોજગાર મેળવશે.</p>	
<p>એકમ-૧ કાર્યક્રમ નિર્માણમાં વપરાતાં સાધનોનો પરિચય અને તેની માવજત</p> <p>૧.૧ ઈ.એન.જી. પદ્ધતિ</p> <p>૧.૨ ઈ.એફ.પી. પદ્ધતિ</p> <p>૧.૩ સ્ટુડિયો કક્ષ</p> <p>૧.૪ સાધનોની માવજત</p> <p>૧.૫ જીવંત પ્રસારણનાં સાધનો</p>	<p>15 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ-૨ કાર્યક્રમ નિર્માણના તબક્કા</p> <p>૨.૧ પ્રિ-પ્રોડક્શન</p> <p>૨.૨ પ્રોડક્શન</p> <p>૨.૩ પોસ્ટ પ્રોડક્શન</p> <p>૨.૪ ફિલ્મ અને ટેલિવિઝન કાર્યક્રમ નિર્માણમાં વપરાતા પારિભાષિક શબ્દો</p> <p>૨.૫ માધ્યમો ક્ષેત્રનાં જાણીતા કલા કસબીઓ (ગુજરાત રાજ્ય)</p>	<p>15 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ-૩ કાર્યક્રમ નિર્માણના સહાયકો</p> <p>૩.૧ નિર્માતા, દિગ્દર્શક, સંશોધનકાર, લેખક,</p> <p>૩.૨ કેમેરા પર્સન, સંકલનકાર, ધ્વની મુદ્રક, પ્રકાશ આયોજક</p> <p>૩.૩ સેટ ડિઝાઇનર, ફ્લોર મેનેજર, સ્પોટબોય, પ્રોડક્શન મેનેજર</p> <p>૩.૪ આર્ટ ડિરેક્ટર, ગ્રાફિક ડિઝાઇનર</p> <p>૩.૫ રંગભૂષાકાર, વેશભૂષાકાર</p>	<p>15 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ-૪ પટકથા લેખન-સ્ટોરી બોર્ડ અને શોટ ડિવિઝન</p> <p>૪.૧ ઓપનિંગ(પ્રારંભ), ફિલ્મી ટાઇમ, કલ્પના, રાઈઝિંગ એક્શન,</p> <p>૪.૨ ફિલ્મી સ્પેસ, સ્વરૂપ, ક્લાયમેક્સ, મોશન,</p> <p>૪.૩ સંશોધનકાર્ય, ફોલોઇંગ એક્શન, ઇમેજિનેશન,</p> <p>૪.૪ પાત્રવરણી, એન્ડ(અંત), સાઉન્ડ, સ્થળ પસંદગી, સ્ટ્રક્ચર, સમયના પ્રમાણમાં ગોઠવણ, કેરેક્ટર, સંવાદો, ઇન્ટરપ્રિટેશન, સમાચાર લેખન</p> <p>૪.૫ શોટ ડિવિઝનની ઉપયોગિતા, શોટ ડિવિઝન કરવાની પદ્ધતિ, સ્ક્રીન પ્લે</p>	<p>15 HOURS (minimum)</p>
<p>અધ્યાપન પદ્ધતિશાસ્ત્ર</p> <p>1. વ્યાખ્યાન</p> <p>2. પ્રકલ્પ પદ્ધતિ</p> <p>3. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ</p>	

<p>4. જૂથચર્યા પદ્ધતિ</p> <p>5. પ્રત્યક્ષ અનુભવ પદ્ધતિ</p>	
<p>સંદર્ભ સૂચિ :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Photographer's Handbook- John Hedgecoe 2. Media College.com, Dave, Richard, Ange. 3. ટેલિવિઝન-હસમુખ બારાડી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય. 4. Video Production Hand Book, Gerald Millerson Jim owens, Focal press 5. ફ્લેશ ફોટોગ્રાફી- વિક્રમ દલાલ, Media College.com, Dave, Richard, Ange 6. ધ્વનિ પ્રસારણ- શાંતિલાલ શાહ- યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ 	

વર્ષ ૧, સત્ર ૧: પ્રશ્નપત્ર : JMC104 : કાર્યક્રમ નિર્માણ કૌશલ્ય

સૈદ્ધાંતિક, ક્રેડિટ : ૪, કલાક : ૬૦, ગુણ : ૧૦૦

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓને વીડિયો કાર્યક્રમ નિર્માણના કૌશલ્યો શીખવવા. PO:	Number of Teaching Hours
<p>1.3 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોમાં કામ કરવાની વિવિધ પદ્ધતિઓ શીખશે.</p> <p>1.4 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોમાં કામ કરવાની સૈદ્ધાંતિક અને પ્રાયોગિક તાલીમ લેશે.</p> <p>1.5 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોમાં પ્રાયોગિક તાલીમ લેશે અને રોજગાર મેળવશે.</p>	
<p>એકમ-૧ સ્થિર છબીકલા</p> <p>૧.૧ કેમેરા વિશે માહિતી અને તેની રચના</p> <p>૧.૨ શટર સ્પીડ, એપર્ચર, આઈ. એસ. ઓ, ફોકલ લેન્થ, ડેપ્થ ઓફ, ફીલ્ડ</p> <p>૧.૩ મોબાઇલ ફોટોગ્રાફી</p> <p>૧.૪ લેન્સના વિવિધ પ્રકાર,</p> <p>૧.૫ સ્થિર છબીકલામાં ગોઠવણનું મહત્ત્વ</p>	15 HOURS (minimum)
<p>એકમ-૨ ડીજીટલ વિડીયો વિષે</p> <p>૨.૧ કેમેરાના ફંક્શન</p> <p>૨.૨ બેઝિક સાઇઝ</p> <p>૨.૩ કેમેરા મુવમેન્ટ</p> <p>૨.૪ કેમેરા મેનૂ</p> <p>૨.૫ ડી.એસ.એલ.આર અને મોબાઇલ કેમેરા</p>	15 HOURS (minimum)
<p>એકમ-૩ પ્રકાશ આયોજન</p> <p>૩.૧ પ્રકાશ આયોજનની કળાનો ઇતિહાસ</p> <p>૩.૨ પ્રકાશ આયોજનનું મહત્ત્વ</p> <p>૩.૩ પ્રકાશ આયોજનનું કાર્ય</p> <p>૩.૪ પ્રકાશનાં સાધનો</p> <p>૩.૫ પ્રકાશની મૂળભૂત રીતો</p>	15 HOURS (minimum)
<p>એકમ-૪ સંકલન</p> <p>૪.૧ સંકલન એટલે શું અને શા માટે</p> <p>૪.૨ સંકલનના પ્રકાર</p> <p>૪.૩ લિનિયર એડિટિંગ</p> <p>૪.૪ લિનિયર એડિટિંગ એડીટીંગ</p> <p>૪.૫ એકથી વધુ કેમેરા દ્વારા થતાં કાર્યક્રમ નિર્માણ સમયનું સંકલન</p>	15 HOURS (minimum)
<p>અધ્યાપન પદ્ધતિશાસ્ત્ર</p> <p>1. વ્યાખ્યાન</p> <p>2. પ્રાયોગિક પદ્ધતિ / સંશોધન પદ્ધતિ</p> <p>3. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ</p>	

<p>4. પ્રત્યક્ષ અનુભવ પદ્ધતિ</p> <p>5. તુલનાત્મક પદ્ધતિ</p>	
<p>સંદર્ભ સૂચિ :</p> <ol style="list-style-type: none"> ૧. Photographer's Handbook- John Hedgecoe ૨. Media College.com, Dave, Richard, Ange. ૩. ટેલિવિઝન-હસમુખ બારાડી,યુનીવર્સીટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય. ૪. Video Production Hand Book, Gerald Millerson Jim owens , Focal press ૫. ફ્લેશ ફોટોગ્રાફી- વિક્રમ દલાલ, Media College.com, Dave, Richard, Ange ૬. ધ્વનિ પ્રસારણ-શાંતિલાલ શાહ- યુનિવર્સીટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ 	

1.

વર્ષ ૧, સત્ર ૧: પ્રશ્નપત્ર : JMC105 : મૂળભૂત કાર્યક્રમ નિર્માણ પરિચય (પ્રાયોગિક)

ક્રેડિટ : ૪, કલાક : ૧૨૦, ગુણ : ૧૦૦

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓને પ્રાયોગિક પ્રશ્નપત્ર દ્વારા કાર્યક્રમ નિર્માણની મૂળભૂત બાબતો શીખવવી. PO:	Number of Teaching Hours
1.3 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોમાં કામ કરવાની વિવિધ પદ્ધતિઓ શીખશે. 1.4 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોમાં કામ કરવાની સૈદ્ધાંતિક અને પ્રાયોગિક તાલીમ લેશે. 1.5 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોમાં પ્રાયોગિક તાલીમ લેશે અને રોજગાર મેળવશે.	
એકમ-૧ સ્થિર છબીકલા ૧.૧ આઉટડોર ૧.૨ ઇનડોર છબીકલા ૧.૩ પિક્ચોરિયલ, પોર્ટ્રેટ, લેન્ડસ્કેપ, ટેબલટોપ, વાઇલ્ડ લાઇફ, ઇવેન્ટ ૧.૪ વિવિધ પ્રકાશનાં સાધનો, સ્ટુડિયો લાઇટ-પોર્ટ્રેટ લાઇટ, ૧.૫ મોબાઇલ ફોટોગ્રાફી	30 HOURS (minimum)
એકમ-૨ વિડીયો કેમેરા ૨.૧ ડિજિટલ વીડીયો કેમેરાનાં કાર્યો ૨.૨ બેઝિક શોટ સાઇઝ ૨.૩ મુવમેન્ટ ૨.૪ વીડીયો કેમેરા દ્વારા શૂટિંગ પ્રક્રિયા ૨.૫ મોબાઇલ કેમેરા દ્વારા શૂટિંગ પ્રક્રિયા	30 HOURS (minimum)
એકમ-૩ સંકલન ૩.૧ કમ્પ્યુટર સોફ્ટવેર ૩.૨ ફોટોશોપ ૩.૩ એડોબે પ્રીમીયર ૩.૪ વીડીયો સંકલન ૩.૫ વિઝન મિક્સર કેબલિંગ	30 HOURS (minimum)
એકમ-૪ પ્રકાશ આયોજન ૪.૧ પ્રકાશનાં સાધનો ૪.૨ પ્રકાશનાં સાધનોનો ઉપયોગ ૪.૩ પ્રકાશની મૂળભૂત રીતો ૪.૪ કેબલિંગ ૪.૫ માવજત	30 HOURS (minimum)
અધ્યાપન પદ્ધતિશાસ્ત્ર 1. પ્રકલ્પ પદ્ધતિ 2. પ્રાયોગિક પદ્ધતિ / સંશોધન પદ્ધતિ 3. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ 4. ક્ષેત્ર મુલાકાત પદ્ધતિ (ફિલ્ડ ટ્રિપ્સ)	

સત્ર-૨ વર્ષ-૧ સત્ર : ૦૨ પ્રશ્નપત્ર : JMC201 : સમૂહ માધ્યમોનો વિકાસ

પ્રશ્નપત્ર : સૈદ્ધાંતિક, ક્રેડિટ : ૪, કલાક : ૬૦, ગુણ : ૧૦૦

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓને સમૂહ માધ્યમોના વિકાસ વિશે જાણકારી આપવી. PO: 1.7 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોના ઉદ્ભવ અને વિકાસની પ્રક્રિયાથી પરિચિત થશે.	Number of Teaching Hours
એકમ : ૧ ૧.૧ આઝાદી પહેલાનું ભારતીય પત્રકારત્વ ૧.૨ આઝાદી પહેલાનું ગુજરાતી પત્રકારત્વ ૧.૩ સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામમાં ભૂગર્ભ પત્રકારત્વ ૧.૪ આઝાદી પછીનું ભારતીય પત્રકારત્વ ૧.૫ આઝાદી પછીનું ગુજરાતી પત્રકારત્વ	15 HOURS (minimum)
એકમ : ૨ ૨.૧ દરિયાપારનું ગુજરાતી પત્રકારત્વ ૨.૨ વંચિતો માટેનું પત્રકારત્વ ૨.૩ મહિલાઓ માટેનું પત્રકારત્વ ૨.૪ ગુજરાતી સામયિકોનો ઇતિહાસ અને વર્તમાન ૨.૫ ગુજરાતી ચલચિત્રોનો ઇતિહાસ અને વર્તમાન	15 HOURS (minimum)
એકમ : ૩ ૩.૧ સમૂહ પ્રત્યાયનના માધ્યમ તરીકે ચલચિત્ર ૩.૨ ભારતમાં ચલચિત્રોનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ ૩.૩ સમૂહ પ્રત્યાયનના માધ્યમ તરીકે રેડિયો ૩.૪ ભારતમાં રેડિયોનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ ૩.૫ ખાનગી રેડિયો ચેનલ્સ	15 HOURS (minimum)
એકમ : ૪ ૪.૧ સમૂહ પ્રત્યાયનના માધ્યમ તરીકે ટેલિવિઝન ૪.૨ ભારતમાં ટેલિવિઝનનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ ૪.૩ ભારતમાં પ્રવર્તમાન સમાચાર ચેનલ્સ ૪.૪ ગુજરાતી ભાષામાં પ્રવર્તમાન સમાચાર ચેનલ્સ ૪.૫ પ્રસારભારતી	15 HOURS (minimum)
અધ્યાપન પદ્ધતિશાસ્ત્ર 1. વ્યાખ્યાન 2. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ 3. વ્યક્તિ અભ્યાસ (કેસ સ્ટડી) 4. જૂથચર્ચા પદ્ધતિ	

<p>5. પરિસંવાદ (સેમિનાર) પદ્ધતિ</p> <p>6. તુલનાત્મક પદ્ધતિ</p>	
<p>સંદર્ભ સૂચિ :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. દલાલ યાસીન, (1984), રિપોર્ટિંગ અને રેડિયો રિપોર્ટિંગ, રાજકોટ 2. વિષ્ણુ, પંકજ (2015), વિશ્વ મીડિયા, નई દિલ્લી, વિશાલ કૌશલ પ્રિંટર્સ 3. Pravin Kumar(2015), Mass Communication and writing skills, Delhi 4. Ravindra. R.K. (1999), Media and Society: 1st edition, New Delhi, Commonwealth Publishers 5. Raboy, Mare and Degenais, Barnad (1992), Media, Crisis and Democracy, London, 1stPublisher, Sage Publication 6. Delfeur, Malvin I. and Rokeach, Sandra Ball (1989), Theories of Mass Communication, New York, 5th edition Long man. 7. Mcquail, Denis (1983), Mass Communication Theory: An Introduction, London, 3rd Printing, Sage Publications 	

વર્ષ ૧ સત્ર ૨ પ્રશ્નપત્ર : JMC202 : માધ્યમો માટે લેખન અને સંપાદન

પ્રશ્નપત્ર : સૈદ્ધાંતિક, ક્રેડિટ : ૪, કલાક : ૬૦, ગુણ : ૧૦૦

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓને માધ્યમો માટે લેખન અને સંપાદન શીખવવાં. PO: 1.8 વિદ્યાર્થીઓ માધ્યમો માટે લેખન અને સંપાદનની કામગીરી કરતાં શીખશે.	Number of Teaching Hours
એકમ - ૧ ૧.૧ સમાચાર, અર્થ, વ્યાખ્યાઓ, તત્ત્વો અને મૂલ્યો ૧.૨ વિકસિત અને વિકાસશીલ દેશોમાં સમાચારની અવધારણા ૧.૩ સમાચારના પ્રકારો, સમાચારના સ્ત્રોત, સમાચાર પસંદગીની પ્રક્રિયા ૧.૪ સમાચાર લેખન, લીડ અને તેના પ્રકારો, ૧.૫ મુલાકાત-પ્રકારો, ઉદ્દેશો અને ટેકનિક, પત્રકાર પરિષદ	15 HOURS (minimum)
એકમ - ૨ ૨.૧ પ્રેસનોટ ૨.૨ સામયિકો માટે લેખન ૨.૩ ગુનાખોરી વિષયક લેખન ૨.૪ રમતગમત રિપોર્ટિંગ, આર્થિક રિપોર્ટિંગ ૨.૫ રાજકારણ સમાચાર લેખન, સંસદ અને વિધાનસભાની કામગીરીનું રિપોર્ટિંગ	15 HOURS (minimum)
એકમ : ૩ ૩.૧ સંપાદનના સિદ્ધાંતો અને સંપાદનની પ્રક્રિયા ૩.૨ સમાચારકક્ષનું માળખું ૩.૩ સંપાદકનાં કાર્યો અને જવાબદારીઓ ૩.૪ તંત્રીલેખ ૩.૫ ચર્ચાપત્રો	15 HOURS (minimum)
એકમ : ૪ ૪.૧ સમાચાર-સંપાદન ૪.૨ કતાર-સંપાદન ૪.૩ તસવીર-સંપાદન ૪.૪ પૃષ્ઠ-સજાવટ ૪.૫ અખબારી યાદી	15 HOURS (minimum)
અધ્યાપન પદ્ધતિશાસ્ત્ર 1. વ્યાખ્યાન 2. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ 3. વ્યક્તિ અભ્યાસ (કેસ સ્ટડી) 4. જૂથચર્ચા પદ્ધતિ 5. પરિસંવાદ (સેમિનાર) પદ્ધતિ 6. પ્રત્યક્ષ અનુભવ પદ્ધતિ	

<p>સંદર્ભ સૂચિ :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Puri, Manohar (1886), Art of reporting, New Delhi, Pragun publishing House 2. Kamath, M.V. (1986), The Journalist's Handbook, New Delhi, Vikas publishing house 3. Joseph, M.K., (1997), Basic Source Material for News writing, New Delhi Anmol publications pvt. Ltd. 4. Garrison, Bruce and Eribaum, Lawrence (1992), Advanced Reporting Skills for Professional, New jersey, Associates publishers 5. Fedler, Fred, Brace, Harcourt and Vich Jovano (1989), Reporting for the Print Media, New York, college publishers 6. Ganesh T. K. (2006), News Reporting and Editing in Digital Age, New Delhi, GNOSIS 7. જૈન, પ્રો. રમેશ (2005), સંપાદન, પૃષ્ઠ સજ્જા ઓર મુદ્રણ, જયપુર, મંગલદીપ પબ્લિકેશન 	
---	--

વર્ષ ૧ સત્ર ૨ પ્રશ્નપત્ર : JMC203 : સોશિયલ નેટવર્કિંગ માટે ડિજિટલ મીડિયા

પ્રશ્નપત્ર : સૈદ્ધાંતિક, ક્રેડિટ : ૪, કલાક : ૬૦, ગુણ : ૧૦૦

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓને સોશિયલ નેટવર્કિંગ માટે ડિજિટલ મીડિયાના સાધનોનો પરિચય કરાવવો. PO: 1.9 વિદ્યાર્થીઓ ડિજિટલ કાર્યક્રમ નિર્માણ માટેનાં સાધનોનો પરિચય મેળવશે.	Number of Teaching Hours
એકમ - ૧ ડિજિટલ મીડિયા ૧.૧ ઇતિહાસ ૧.૨ મહત્વ ૧.૩ ઉપયોગિતા ૧.૪ યુવાનો અને ડિજિટલ મીડિયા ૧.૫ વિકાસ અને ડિજિટલ મીડિયા	15 HOURS (minimum)
એકમ - ૨ સોશિયલ મીડિયા પ્લેટફોર્મ ૨.૧ યુ-ટ્યુબ ૨.૨ ટ્વિટર, ૨.૩ વ્હોટ્સ એપ ૨.૪ ઇન્સ્ટાગ્રામ ૨.૫ વેબ ચેનલ	15 HOURS (minimum)
એકમ - ૩ પોડકાસ્ટ અને રિલ ૩.૧ રીલ અને પોડકાસ્ટનું મહત્વ ૩.૨ રીલ મેકિંગના તબક્કાઓ ૩.૩ આઈડિયા ૩.૪ ડેવલોપમેન્ટ ૩.૫ રાઈટિંગ	15 HOURS (minimum)
એકમ - ૪ પોડકાસ્ટ અને રિલ ટેકનિક ૪.૧ કેમેરા ઓપરેશન ૪.૨ શુટિંગમાં ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો ૪.૩ લાઈટ અને કેમેરા ટેકનિક ૪.૪ સંકલનની વિવિધ એપ્લિકેશન, સંકલન પ્રક્રિયા અને તેની વિવિધ અસરો ૪.૫ સાઉન્ડ પસંદગી અને અપલોડમાં ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો	15 HOURS (minimum)
અધ્યાપન પદ્ધતિશાસ્ત્ર 1. વ્યાખ્યાન 2. પ્રાયોગિક પદ્ધતિ / સંશોધન પદ્ધતિ 3. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ 4. જૂથચર્ચા પદ્ધતિ 5. પરિસંવાદ (સેમિનાર) પદ્ધતિ	
સંદર્ભ સૂચિ :	

<ol style="list-style-type: none"> 1. Social Networks Social News,wiki, Media Sharing, Dr. Awa Shukla 2. Film, Susan Stempleski-Barry Tomalin 3. सङ्ग कोम्युनिकेशन केम करशो?, राजू अंधारीया 4. विज्ञान एवं प्रौद्योगिकी का विकास, शीलवंत सिंह 5. How to make Your Own Video or Short Film, Bob Harvey	
--	--

વર્ષ ૧ સત્ર ૨ પ્રશ્નપત્ર : JMC204 : અદ્યતન કાર્યક્રમ નિર્માણ

પ્રાયોગિક, ક્રેડિટ : ૪, કલાક : 120, ગુણ : ૧૦૦

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓને માધ્યમો માટે કેમેરા ઓપરેટિંગ અને શૂટિંગ ટેકનિક શીખવવાં. PO: 2.0 વિદ્યાર્થીઓ પ્રાયોગિક પ્રશ્નપત્ર દ્વારા અદ્યતન વિડીયો કાર્યક્રમ નિર્માણ શીખશે.	Number of Teaching Hours
એકમ - ૧ કેમેરા ૧.૧ કેમેરા એન્ગલ ૧.૨ કમ્પોઝિશન, ફોકસ મેથડ, ડેપ્થ ઓફ ફીલ્ડ, ફોકસ પ્રોબ્લેમ, મિનિમમ ફોકસ ડિસ્ટન્સ ૧.૩ ઇનડોર અને આઉટડોર કેમેરા વર્ક ૧.૪ કેમેરા માઉન્ટિંગ ૧.૫ એક અને એક થી વધુ કેમેરા દ્વારા થતાં કાર્યક્રમ નિર્માણ	30 HOURS (minimum)
એકમ - ૨ પ્રકાશ આયોજન અને ધ્વનિ ૨.૧ ટી વી. કાર્યક્રમમાં પ્રકાશનું મહત્ત્વ ૨.૨ પ્રકાશના સાધનોની ગોઠવણી, પ્રકાશ તથા રંગ મિશ્રણ, પ્રકાશની અસર ૨.૩ ટી વી. કાર્યક્રમમાં ધ્વનિનું મહત્ત્વ ધ્વનિ આયોજન ૨.૪ ધ્વનિનાં સાધનોનો પરિચય ૨.૫ ધ્વનિ અને પ્રકાશ આયોજનમાં આધુનિકતા	30 HOURS (minimum)
એકમ - ૩ સંકલન ૩.૧ સ્વિચર (વિઝન મિક્સર), મોનિટર, રેકોર્ડર ૩.૨ કમ્પ્યુટર, સોફ્ટવેર ૩.૩ એડોબ પ્રીમિયર ૩.૪ લાઈવ એડિટિંગ ૩.૫ સ્ટ્રીમિંગ, સંકલન માટેની વિશેષ અસરો, ટાઈટલિંગ	30 HOURS (minimum)
એકમ - ૪ પોસ્ટકાસ્ટ અને રીલ નિર્માણ ૪.૧ પોસ્ટકાસ્ટ અને રીલ મહત્ત્વ ૪.૨ રીલ મેકિંગના તબક્કાઓ ૪.૩ શૂટિંગમાં ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો ૪.૪ સંકલનની વિવિધ એપ્લિકેશન્સ, સંકલન પ્રક્રિયા અને તેની વિવિધ અસરો ૪.૫ સાઉન્ડ પસંદગી અને અપલોડમાં ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો	30 HOURS (minimum)
અધ્યાપન પદ્ધતિશાસ્ત્ર 1. વ્યાખ્યાન 2. પ્રાયોગિક પદ્ધતિ / સંશોધન પદ્ધતિ 3. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ 4. જૂથચર્ચા પદ્ધતિ 5. પ્રત્યક્ષ અનુભવ પદ્ધતિ	

વર્ષ ૧ સત્ર ૨ પ્રશ્નપત્ર : JMC205: માધ્યમ પ્રશિક્ષણ (ઇન્ટર્નશિપ)
પ્રાયોગિક કાર્યનો અહેવાલ ૨ ક્રેડિટ મૌખિક પરીક્ષા ૨ ક્રેડિટ 200 કલાક

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ માધ્યમ ગૃહોમાં (પ્રિન્ટ, ઈલેક્ટ્રોનિક અને નૂતન માધ્યમો) કામ કરશે અને તેનો અહેવાલ વિભાગમાં જમા કરાવશે.

PO:

2.1 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોમાં તાલીમ મેળવશે અને રોજગાર મેળવવા યોગ્ય બનશે.

સમૂહ માધ્યમોનાં વિવિધ ક્ષેત્રો

- મુદ્રિત માધ્યમો (વિવિધ અખબારો અને સામયિકોની કચેરી)
- વિવિધ ટેલિવિઝન સમાચાર ચેનલ્સની કચેરી
- વિવિધ રેડિયો અને વેબ પત્રકારત્વની કચેરીમાં જઈને એક મહિના માટે કામ કરવું.

પ્રાયોગિક કાર્યનો અહેવાલ વિભાગમાં જમા કરાવવાનો રહેશે અને તેની મૌખિક પરીક્ષા લેવાશે.

અધ્યાપનનું પદ્ધતિશાસ્ત્ર

1. પ્રાયોગિક પદ્ધતિ
2. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ
3. ક્ષેત્ર મુલાકાત પદ્ધતિ (ફિલ્ડ ટ્રિપ્સ)
4. વ્યક્તિ અભ્યાસ (કેસ સ્ટડી)
5. જૂથચર્ચા પદ્ધતિ
6. પ્રત્યક્ષ અનુભવ પદ્ધતિ
7. તુલનાત્મક પદ્ધતિ

વર્ષ ૨, સત્ર ૩ પ્રશ્નપત્ર JMC301 : માધ્યમો : કાયદા અને નીતિશાસ્ત્ર

પ્રશ્નપત્ર સૈદ્ધાંતિક ક્રેડિટ : ૪, કલાક : ૬૦, ગુણ : ૧૦૦

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓને માધ્યમો વિષયક કાયદા અને નીતિશાસ્ત્ર વિશે જાણકારી આપવી. PO: 2.2 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોના કાયદા અને નીતિશાસ્ત્ર વિશે જાણકારી મેળવશે.	Number of Teaching Hours
<p>એકમ : ૧</p> <p>૧.૧ ભારતમાં આઝાદી પૂર્વે, પત્રકારત્વ વિષયક કાયદાનો ઇતિહાસ</p> <p>૧.૨ અખબારો અને પુસ્તકોની નોંધણીનો કાયદો</p> <p>૧.૩ રાજદ્રોહ</p> <p>૧.૪ ભારતમાં આઝાદી પછી, પત્રકારત્વ વિષયક કાયદાનો ઇતિહાસ</p> <p>૧.૫ આંતરિક કટોકટીકાળનું પત્રકારત્વ</p>	15 HOURS (minimum)
<p>એકમ : ૨</p> <p>૨.૧ અદાલતનો તિરસ્કાર</p> <p>૨.૨ બદનક્ષી</p> <p>૨.૩ પ્રત અધિકાર કાયદો</p> <p>૨.૪ ચલચિત્રો વિષયક કાયદો</p> <p>૨.૫ ભારતીય શ્રમજીવી પત્રકાર કાયદો</p>	15 HOURS (minimum)
<p>એકમ : ૩</p> <p>૩.૧ કોમી રમખાણોની સમાચાર-સામગ્રીમાં, માધ્યમોના નીતિમત્તા વિષયક મુદ્દા</p> <p>૩.૨ જ્ઞાતિ-સંઘર્ષોની સમાચાર-સામગ્રીમાં, માધ્યમોના નીતિમત્તા વિષયક મુદ્દા</p> <p>૩.૩ ખાનગીપણાના અધિકાર સંબંધિત, માધ્યમોના નીતિમત્તા વિષયક મુદ્દા</p> <p>૩.૪ સ્ત્રીઓ અને માધ્યમો સંબંધિત કાયદા</p> <p>૩.૫ બાળકો અને માધ્યમો સંબંધિત કાયદા</p>	15 HOURS (minimum)
<p>એકમ : ૪</p> <p>૪.૧ વિશ્વમાં અખબારી પરિષદોનો ઉદ્ભવ અને ઇતિહાસ</p> <p>૪.૨ ભારતમાં અખબારી આયોગો</p> <p>૪.૩ ભારતમાં અખબારી પરિષદનો ઉદ્ભવ અને ઇતિહાસ</p> <p>૪.૪ સનસનાટીપૂર્ણ પત્રકારત્વ સંબંધિત, માધ્યમોના નીતિમત્તા વિષયક મુદ્દા</p> <p>૪.૫ માધ્યમોનું સ્વાતંત્ર્ય અને જવાબદારી</p>	15 HOURS (minimum)
<p>અધ્યાપન પદ્ધતિશાસ્ત્ર</p> <p>1. વ્યાખ્યાન</p> <p>2. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ</p> <p>3. વ્યક્તિ અભ્યાસ (કેસ સ્ટડી)</p> <p>4. જૂથચર્ચા પદ્ધતિ</p> <p>5. પરિસંવાદ (સેમિનાર) પદ્ધતિ</p> <p>6. તુલનાત્મક પદ્ધતિ</p>	

<p>સંદર્ભ સૂચિ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Christians, Clifford G., Fackler, Mark, Rotzoll, Kim B. and Mckee, Kathy Brittain (1998), Media Ethics: Cases and Moral Reasoning, London, New York, 5th Edition. 2. Verma Sumit, N.K. (2006), Media Ethics in the 21 Century, Enterprises, New Delhi, 1st Published. 3. Duncan, bloy (2007), Media Law, New Delhi, Sage Publication. 4. Kumar, Samir Media Legislation and Law –Nanda Prakashan, New Delhi. 5. Singh Sanjay Kumar, Press Laws and Ethics of Journalism, Anmol Publication, New Delhi. 6. Kieran, Matthew (1998), Media Ethics, London, 1st Published by Routldge, 7. પ્રેસ કાનૂન ઓર પત્રકારિતભાનાવત સંજીવ, રાજસ્થાન હિન્દી ગ્રંથ અકાદમી, જયપુર. 8. મીડિયા કાનૂન એવમ સૂચના સ્વાતંત્ર્ય રમેશ જૈન, મંગલદીપ પબ્લિકેશન, જયપુર	

વર્ષ ૨, સત્ર - ૩, પ્રશ્નપત્ર JMC302 સંચાર માધ્યમ સંશોધન
સૈદ્ધાંતિક, ૪ ક્રેડિટ, ૬૦ કલાક, ૧૦૦ ગુણ

<p>હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ સંશોધન અંગેની પ્રાથમિક સમજ કેળવશે અને માધ્યમો અંગેના સંશોધન કાર્યમાં તેનો ઉપયોગ કરશે.</p> <p>PO: 2.3 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોના સંશોધનની આવશ્યકતાને સમજશે અને સંશોધન કરશે.</p>	<p>Number of Teaching Hours</p>
<p>એકમ ૧</p> <p>૧.૧ સંશોધનની વ્યાખ્યાઓ, ૧.૨ પ્રત્યાયનના તત્ત્વો ૧.૩ વૈજ્ઞાનિક અભિગમ ૧.૪ સંશોધનનું માળખું ૧.૫ પ્રત્યાયન સંશોધનની ઉત્કલ્પના</p>	<p>15 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ ૨</p> <p>૨.૧ પ્રત્યાયન સંશોધનની વિવિધ પદ્ધતિઓ સેન્સસ પદ્ધતિ, ૨.૨ સર્વેક્ષણ પદ્ધતિ અને અવલોકન પદ્ધતિ ૨.૩ ક્લિનિકલ અધ્યયન અને કેસ સ્ટડી ૨.૪ વિષયવસ્તુનું વિશ્લેષણ ૨.૫ માહિતી એકત્રીકરણનાં સાધનો અને સ્રોત, માહિતીના સ્રોત તરીકે મીડિયા</p>	<p>15 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ ૩</p> <p>૩.૧ પ્રશ્નાવલિ અને અનુસૂચિ ૩.૨ ટેલિફોન સર્વેક્ષણ અને ઓનલાઇન સર્વેક્ષણ ૩.૩ નિદર્શનના પ્રકારો ૩.૪ માધ્યમ સંશોધન, મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ ૩.૫ પ્રતિપુષ્ટિ, અગ્રપુષ્ટિ</p>	<p>15 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ ૪</p> <p>૪.૧ માધ્યમોની આદતો ૪.૨ લોકમત સર્વેક્ષણ, ચૂંટણી સર્વેક્ષણ ૪.૩ માહિતીનું વિશ્લેષણ, સંકેતીકરણ અને કોષ્ટક નિર્માણ ૪.૪ સંશોધન અહેવાલ લેખન ૪.૫ સંશોધનની મર્યાદા, ભાવિ સંશોધકોને સૂચન</p>	<p>5 HOURS (minimum)</p>
<p>અધ્યાપન પદ્ધતિશાસ્ત્ર</p> <p>1. વ્યાખ્યાન 2. પ્રકલ્પ પદ્ધતિ 3. પ્રાયોગિક પદ્ધતિ / સંશોધન પદ્ધતિ 4. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ 5. વ્યક્તિ અભ્યાસ (કેસ સ્ટડી)</p>	

<p>6. પરિસંવાદ (સેમિનાર) પદ્ધતિ</p> <p>7. તુલનાત્મક પદ્ધતિ</p>	
<p>સંદર્ભ સૂચિ :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arthar, Asa Berger (2000), Media and Communication Research Methods, New Delhi, SAGE Publications. 2. Agrawal, Binod (1985), Anthropological Methods for Communication Research Edited by, New Delhi, Concept Publishing Company 3. Mcquail, Denis (1997), Audience Analysis, New Delhi, SAGE Publications 4. Mody, Bela (1986), Designing Message for Development Communication, New Delhi SAGE Publications 5. Roger, D.Wimmer Dominick, Joseph R. (1991), Mass Media Research : An Introduction, California, Wordsworth Publishing Company 6. Sahay, Deepak (2009), Media Research Methodology, New Delhi, Pearl Books Dariyaganj 7. Kumar, Rakesh (2010), Media Research and Planning, New Delhi, DPS Publishing House 8. શર્મા, વિરેન્દ્ર પ્રકાશ (2004), રીસર્ચ મેથોડોલોજી જયપુર, પંચશીલ પ્રકાશન 9. મહેતા, ચંદ્રકાંત, (2003), સંચાર-માધ્યમ સંશોધન (પદ્ધતિ અને સમીક્ષા), અમદાવાદ, ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય. 	

વર્ષ ૨, સત્ર - ૩, પ્રશ્નપત્ર JMC303 કાર્યક્રમ નિર્માણમાં સર્જનાત્મકતા - સૈદ્ધાંતિક

૪ ક્રેડિટ, કલાક : 60 ગુણ : 100

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓને માધ્યમો માટે વીડિયો કાર્યક્રમ નિર્માણની આધુનિક ટેક્નિકસના સિદ્ધાંતો શીખવવા. PO: 2.4 વિદ્યાર્થીઓ કાર્યક્રમ નિર્માણમાં સર્જનાત્મકતાનો ઉપયોગ કરવાની સમજણ કેળવશે અને કાર્યક્રમનું નિર્માણ કરશે.	Number of Teaching Hours
એકમ - ૧ કાર્યક્રમના પ્રકાર ૧.૧ જાહેરાત ૧.૨ સ્પોટ, ક્વીકી, ૧.૩ સમાચાર ૧.૪ ધારાવાહિક ૧.૫ જીવંત પ્રસારણ	15 HOURS (minimum)
એકમ - ૨ દિગ્દર્શકની શૈલીઓ-ભૂમિકા અને ડિજિટલ મીડિયાના જાણીતા કલા કસબીઓ ૨.૧ દિગ્દર્શકની શૈલીઓ અને ભૂમિકા-પૂર્વ તૈયારી, ૨.૨ દિગ્દર્શકની શૈલીઓ અને ભૂમિકા-કાર્યક્રમનું નિર્માણ, ૨.૩ દિગ્દર્શકની શૈલીઓ અને ભૂમિકા-અંતિમ તબક્કો ૨.૪ ટી. વી. ક્ષેત્રે જાણીતા કલા કસબીઓ ૨.૫ ફિલ્મ ક્ષેત્રે જાણીતા કલા કસબીઓ	15 HOURS (minimum)
એકમ - ૩ કાર્યક્રમ નિર્માણ બજેટ ૩.૧ બજેટનું મહત્ત્વ ૩.૨ બજેટ બનાવવું- દસ્તાવેજી ફિલ્મ, ધારાવાહિક ૩.૩ લોકેશન અને પ્રોપર્ટી ૩.૪ ક્યૂ-શીટ ૩.૫ રન શીટ	15 HOURS (minimum)
એકમ - ૪ કાર્યક્રમ નિર્માણમાં પડતી મુશ્કેલીઓ અને તેના ઉપાયો ૪.૧ પૂર્વ તૈયારી, ૪.૨ કાર્યક્રમનું નિર્માણ ૪.૩ અંતિમ તબક્કો ૪.૪ નિર્માણમાં ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો ૪.૫ કાર્યસોંપણી અને ફરજો	15 HOURS (minimum)
અધ્યાપન પદ્ધતિશાસ્ત્ર 1. વ્યાખ્યાન 2. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ 3. જૂથચર્ચા પદ્ધતિ 4. પ્રત્યક્ષ અનુભવ પદ્ધતિ	

<p>સંદર્ભ સૂચિ :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Photographer's Handbook- John Hedgecoe 2. Media College.com, Dave, Richard, Ange. 3. ટેલિવિઝન-હસમુખ બારાડી,યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય. 4. Video Production Hand Book, Gerald Millerson Jim owens , Focal press 5. ફ્લેશ ફોટોગ્રાફી- વિક્રમ દલાલ, Media College.com, Dave, Richard, Ange 6. ધ્વનિ પ્રસારણ-શાંતિલાલ શાહ-યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ	

વર્ષ ૨, સત્ર - ૩, પ્રશ્નપત્ર JMC304 કાર્યક્રમ નિર્માણમાં સર્જનાત્મકતા

પ્રાયોગિક ૪ ક્રેડિટ, કલાક : 60 ગુણ : 120

<p>હેતુ: વિદ્યાર્થીઓને માધ્યમો માટે વીડિયો કાર્યક્રમ નિર્માણની આધુનિક ટેક્નિકસની પ્રાયોગિક કામગીરી શીખવવી. PO: 2.4 વિદ્યાર્થીઓ કાર્યક્રમ નિર્માણમાં સર્જનાત્મકતાનો ઉપયોગ કરવાની સમજણ કેળવશે અને કાર્યક્રમનું નિર્માણ કરશે.</p>	<p>Number of Teaching Hours</p>
<p>એકમ - ૧ કાર્યક્રમના પ્રકાર</p> <p>૧.૧ જાહેરાત ૧.૨ સ્પોટ ૧.૩ સમાચાર ૧.૪ ધારાવાહિક ૧.૫ ક્વિકી</p>	<p>30 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ - ૨ જીવંત પ્રસારણ</p> <p>૨.૧ સાધનોનો પરિચય ૨.૨ કેબલિંગ ૨.૩ જીવંત પ્રસારણ માટેનું પ્રકાશ આયોજન ૨.૪ જીવંત પ્રસારણ માટેનું કેમેરા સંચાલન ૨.૫ જીવંત પ્રસારણ માટેનું સ્વીચિંગ</p>	<p>30 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ - ૩ વિડિયો સમાચાર નિર્માણ</p> <p>૩.૧ સમાચાર માટે સ્ટુડીઓની ગોઠવણી ૩.૨ કોમાં - કી ૩.૩ સમાચાર માટે લખાણ ૩.૪ સમાચારનું શૂટિંગ ૩.૫ સમાચારનું વિડિયો એડિટિંગ</p>	<p>30 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ - ૪ કાર્યક્રમ નિર્માણમાં પડતી મુશ્કેલીઓ અને તેના ઉપાયો</p> <p>૪.૧ પૂર્વ તૈયારી, ૪.૨ કાર્યક્રમનું નિર્માણ ૪.૩ અંતિમ તબક્કો ૪.૪ નિર્માણમાં ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો ૪.૫ કાર્યસોંપણી અને ફરજો</p>	<p>30 HOURS (minimum)</p>
<p>અધ્યાપન પદ્ધતિશાસ્ત્ર</p> <p>1. પ્રકલ્પ પદ્ધતિ 2. પ્રાયોગિક પદ્ધતિ / સંશોધન પદ્ધતિ 3. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ 4. ક્ષેત્ર મુલાકાત પદ્ધતિ (ફિલ્ડ ટ્રિપ્સ)</p>	

5. પ્રત્યક્ષ અનુભવ પદ્ધતિ	
---------------------------	--

વર્ષ ૨, સત્ર - ૩, પ્રશ્નપત્ર JMC305 લઘુશોધ નિબંધ

સૈદ્ધાંતિક, ૪ ક્રેડિટ, કલાક : 60 ગુણ : 100

	Number of Teaching Hours
<p>હેતુ: આ પ્રશ્નપત્ર મારફતે વિદ્યાર્થીઓ સંશોધન કરશે અને શૈક્ષણિક કાર્યને ઊંડાણથી સમજવાનો પ્રયત્ન કરશે તથા સમૂહ પ્રત્યાયનની વિવિધ શાખાઓનો ઊંડાણથી અભ્યાસ કરશે.</p> <p>PO:</p> <p>2.3 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોના સંશોધનની આવશ્યકતાને સમજશે અને સંશોધન કરશે.</p>	
<p>કુલ ગુણ ૧૦૦ નિબંધ મૂલ્યાંકન ૬૦ ગુણ મૌખિક પરીક્ષા ૪૦ ગુણ</p> <p>ઉપલબ્ધિ : આ પ્રશ્નપત્ર દ્વારા વિદ્યાર્થીઓ કોઈ એક વિષય પર સંશોધન કરીને ચોક્કસ તારણો પર પહોંચશે અને સંશોધન અંગેની પોતાની સજ્જતા કેળવશે.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. દરેક વિદ્યાર્થીએ સમૂહ પ્રત્યાયનના ક્ષેત્રના વિષય પર માર્ગદર્શકના માર્ગદર્શનમાં નિશ્ચિત સમય મર્યાદામાં સંશોધનકાર્ય કરવાનું રહેશે અને નિયત સમયમાં શોધનિબંધ વિભાગમાં જમા કરાવવાનો રહેશે. 2. આ શોધનિબંધનો હેતુ વિદ્યાર્થી પત્રકારત્વ અને સમૂહ પ્રત્યાયનના ક્ષેત્રમાંથી પોતાની પસંદગીના વિષય પર ઊંડાણપૂર્વક અભ્યાસ કરશે અને વિશેષતા મેળવશે. 3. આ એક મૌલિક સંશોધન કરવાનો પ્રયાસ હશે અને તેનાથી સમૂહ પ્રત્યાયનના ક્ષેત્રમાં નવા જ્ઞાનનું સર્જન કરવાનો પ્રયાસ થશે. 	
<p><u>અધ્યાપનનું પદ્ધતિશાસ્ત્ર</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. વ્યાખ્યાન 2. પ્રાયોગિક પદ્ધતિ / સંશોધન પદ્ધતિ 3. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ 4. ક્ષેત્ર મુલાકાત પદ્ધતિ (ફિલ્ડ ટ્રિપ્સ) 5. વ્યક્તિ અભ્યાસ (કેસ સ્ટડી) 6. પ્રત્યક્ષ અનુભવ પદ્ધતિ 7. તુલનાત્મક પદ્ધતિ 	

વર્ષ ૨, સત્ર - ૪, પ્રશ્નપત્ર : JMC401 : સમૂહ પ્રત્યાયન વિશે ગાંધીજીનું ચિંતન

સૈદ્ધાંતિક, ૪ ક્રેડિટ, કલાક : 60 ગુણ : 100

<p>હેતુ : વિદ્યાર્થીઓને સમૂહ પ્રત્યાયન વિશેના ગાંધીજીના દર્શનની જાણકારી આપવી. PO: 2.5 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ પ્રત્યાયન વિશેના ગાંધીજીના દર્શનને સમજશે.</p>	<p>Number of Teaching Hours</p>
<p>એકમ - ૧</p> <p>૧.૧ ગાંધીજીનાં પ્રારંભિક લખાણો ૧.૨ 'ધી વેજિટેરિયન' ૧.૩ 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' પૂર્વે, દક્ષિણ આફ્રિકાના પત્રકારત્વમાં ગાંધીજીનું ખેડાણ ૧.૪ પત્રકારત્વ વિશે ગાંધીજીના વિચારો ૧.૫ 'હિંદ સ્વરાજ'</p>	<p>15 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ - ૨</p> <p>૨.૧ ગાંધીજીએ વાંચેલાં પુસ્તકો ૨.૨ ગાંધીજીએ ચર્ચેલા વિષયો ૨.૩ ગાંધીજીનું પત્રલેખન ૨.૪ ગાંધીજીની ભાષા અને શૈલી ૨.૫ માતૃભાષા વિશે ગાંધીજીના વિચારો</p>	<p>15 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ - ૩</p> <p>૩.૧ મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધીનું પત્રકારત્વ ૩.૨ મહાદેવ દેસાઈનું પત્રકારત્વ ૩.૩ કાકાસાહેબ કાલેલકરનું પત્રકારત્વ ૩.૪ કિશોરલાલ મશરૂવાળાનું પત્રકારત્વ ૩.૫ સ્વામી આનંદનું પત્રકારત્વ</p>	<p>15 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ - ૪</p> <p>૪.૧ ગાંધીમૂલ્યોના પ્રત્યાયક તરીકે આચાર્ય જીવતરામ કૃપાલાની ૪.૨ આચાર્ય વિનોબા ભાવેનું ગાંધી-ચિંતન ૪.૩ જાહેરખબર વિશે ગાંધીજીના વિચારો ૪.૪ ગાંધીવિચારનાં પ્રવર્તમાન સામયિકો અને વિચારપત્રો ૪.૫ આજના માધ્યમ-જગતમાં ગાંધીજીના પત્રકારત્વની પ્રસ્તુતતા</p>	<p>15 HOURS (minimum)</p>
<p>અધ્યાપન પદ્ધતિશાસ્ત્ર</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. વ્યાખ્યાન 2. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ 3. વ્યક્તિ અભ્યાસ (કેસ સ્ટડી) 4. જૂથચર્ચા પદ્ધતિ 5. પરિસંવાદ (સેમિનાર) પદ્ધતિ 6. તુલનાત્મક પદ્ધતિ 	

<p>સંદર્ભ સૂચિ :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. મોદી, રમણ(1971), ગાંધીજીનું સાહિત્ય, અમદાવાદ, પ્રકાશક : શાંતિલાલ હરજીવન શાહ 2. ગાંધીજીની આત્મકથા : સત્યના પ્રયોગો, અમદાવાદ, નવજીવન પ્રકાશન 3. જીવનનું પરોઢ : પ્રભુદાસ ગાંધી જ્યાં રહે ત્યાં મહેકતા રહે : નીલમ પરીખ, નવજીવન પ્રકાશન 2004. 4. વિરલ સહવાસના પત્રો : કાકા કાલેલકર, નવજીવન મુદ્રણાલય 5. દક્ષિણ આફ્રિકાના સત્યાગ્રહનો ઇતિહાસ, નવજીવન પ્રકાશન મંદિર, અમદાવાદ.	

વર્ષ ૨, સત્ર - ૪, પ્રશ્નપત્ર : JMC402 : જાહેરખબર અને જનસંપર્ક

સૈદ્ધાંતિક, ૪ ક્રેડિટ, કલાક : 60, ગુણ : 100

<p>હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ જાહેરખબરો અંગે શીખશે અને પત્રકારત્વના વ્યવસાયમાં તેના મહત્ત્વને જાણશે. કોઈપણ સંસ્થા વ્યક્તિ કે કંપની માટે શાખ ઊભી કરાવી અને ટકાવી રાખવી એ અનિવાર્યતા છે. આ વિષય મારફતે વિદ્યાર્થીઓ દરેક સંબંધમાં નફો અને પ્રચાર જરૂરી નથી પણ સંબંધોના ટકવા માટે 'શાખ' જળવાઈ રહે તે માટેનું વિજ્ઞાન જાણશે.</p> <p>PO: 2.6 વિદ્યાર્થીઓ જનસંપર્ક અને જાહેરખબરની અનિવાર્યતાને સમજશે.</p>	<p>Number of Teaching Hours</p>
<p>એકમ : ૧</p> <p>૧.૧ જાહેરખબરનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ જાહેરખબરની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ ૧.૨ જાહેરખબરની અનિવાર્યતા અને પ્રસ્તુતતા ૧.૩ જાહેરખબરનું વર્ગીકરણ ૧.૪ જાહેરખબરની સામાજિક અને આર્થિક અસરો ૧.૫ જાહેરખબરની એજન્સીઓ અને તેનું વ્યવસ્થાપન</p>	<p>15 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ : ૨</p> <p>૨.૧ જાહેરખબર સંલગ્ન સમૂહ માધ્યમોમાં કાયદા ૨.૨ અંકુશ રાખતી સંસ્થા AAAA અને તેની આચારસંહિતા ૨.૩ ગ્રાહકની વર્તણુકનું મૂલ્યાંકન અને તેના વિવિધ પાસાં ૨.૪ માધ્યમોની જાહેરખબર સંદર્ભે લાક્ષણિકતા ૨.૫ ભારતમાં સમૂહ માધ્યમોની સ્થિતિ (જાહેરખબર સંદર્ભે)</p>	<p>15 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ : ૩</p> <p>૩.૧ જનસંપર્ક: ઉદ્ભવ અને વિકાસ, જનસંપર્કની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ ૩.૨ જનસંપર્કની વિવિધ વિભાગો સાથેની કામગીરી, માનવ સંસાધન વિભાગ, સમૂહ માધ્યમો ૩.૩ જનસંપર્ક અને સંલગ્ન વિષયો, પ્રચાર, સાધન પ્રચાર, જાહેર કર્યો અને લોબિંગ ૩.૪ ભારતમાં જનસંપર્કનો ઇતિહાસ ૩.૫ જનસંપર્ક કાયદા અને આચારસંહિતા</p>	<p>15 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ : ૪</p> <p>૪.૧ જાહેર ક્ષેત્ર, ખાનગી ક્ષેત્ર, બહુરાષ્ટ્રીય કંપનીઓમાં જનસંપર્કની કામગીરી ૪.૨ રાજ્ય અને કેન્દ્ર સરકારના જનસંપર્કના વિભાગો અને તેના વિવિધ એકમો ૪.૩ જનસંપર્ક માટેનું લેખન: આંતરિક લોક જૂથ અને બાહ્ય લોક જૂથ ૪.૪ હાઉસ જર્નલ, બુલેટીન, ઓપન હાઉસ, સજેશન બોક્સ, વીડિયો મેગેઝીન ૪.૫ માધ્યમો માટે લેખન, પ્રેસ રિલીઝ, બેકગ્રાઉન્ડર, પ્રેસ બ્રીફ રીજોઈનડર</p>	<p>15 HOURS (minimum)</p>
<p>અધ્યાપન પદ્ધતિશાસ્ત્ર</p> <p>1. વ્યાખ્યાન 2. પ્રાયોગિક પદ્ધતિ / સંશોધન પદ્ધતિ 3. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ</p>	

<p>4. જૂથચર્ચા પદ્ધતિ</p> <p>5. પરિસંવાદ (સેમિનાર) પદ્ધતિ</p>	
<p>સંદર્ભ સૂચિ :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wilcox, Dennis L., Public relation writing and media techniques 2. Frazer, P. The Practice of Public Relation 3. Cattip, Scott M. and Center Allen H., Effective Public relation 4. જનસંપર્ક એવમ વિજ્ઞાપન ડૉ. સંજીવ ભાનાવત, જનસંચાર કેન્દ્ર, રાજસ્થાન વિશ્વવિદ્યાલય, જયપુર 5. આધુનિક વિજ્ઞાન ઓર જનસંપર્ક ડૉ. તારેશ ભાટિયા, તક્ષશિલા પ્રકાશન, દિલ્લી 6. પાંડેય, ડૉ. વિનોદ (2010), જનસંચાર કે પ્રમુખ સિદ્ધાંત એવં જન માધ્યમ, અહમદાબાદ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન 7. જનસંપર્ક અને જાહેરખબર, ડૉ. યાસીન દલાલ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગાંધીનગર 8. ઝા, અંજનીકુમાર (2016), મીડિયા ઓર વિજ્ઞાપન, નई દિલ્લી, કનિષ્ક પબ્લિકેશન 	

વર્ષ ૨, સત્ર - ૪, પ્રશ્નપત્ર : JMC 403 : દસ્તાવેજી ચલચિત્ર - સૈદ્ધાંતિક

૪ ક્રેડિટ, કલાક : 60, ગુણ : 100

<p>હેતુ: વિદ્યાર્થીઓને દસ્તાવેજી ચલચિત્ર વિષયક સૈદ્ધાંતિક સમજ આપવી. PO: 2.7 વિદ્યાર્થીઓ દસ્તાવેજી ચલચિત્ર નિર્માણની પ્રક્રિયા શીખશે અને દસ્તાવેજી ચલચિત્રનું નિર્માણ કરશે.</p>	<p>Number of Teaching Hours</p>
<p>એકમ ૧. પૂર્વ તૈયારી</p> <ul style="list-style-type: none"> ૧.૧ સંશોધન ૧.૨ લેખન ૧.૩ શોટ ડિવિઝન ૧.૪ લોકેશન ૧.૫ પ્રોપર્ટી 	<p>15 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ ૨. કાર્યક્રમ નિર્માણ</p> <ul style="list-style-type: none"> ૨.૧ સેટ ૨.૨ પ્રકાશ ૨.૩ શૂટિંગ ૨.૪ ધ્વનિ ૨.૫ ઇન ડોર - આઉટ ડોર નિર્માણ 	<p>15 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ ૩ . પોસ્ટ પ્રોડક્શન</p> <ul style="list-style-type: none"> ૩.૧ દૃશ્ય સંકલન ૩.૨ વોઇસ ઓવર ૩.૩ ફોલિ સાઉન્ડ ૩.૪ વિઝ્યુઅલ ઇફેક્ટ્સ ૩.૫ ફાઇલ એક્સપોર્ટ 	<p>15 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ ૪ . પ્રસારણ અને રજૂઆતની વ્યવસ્થા</p> <ul style="list-style-type: none"> ૪.૧ પ્રિવ્યૂ ૪.૨ રિવ્યુ ૪.૩ પ્રસારણ પ્રક્રિયા ૪.૪ સોશિયલ મીડિયા માટેની પ્રક્રિયા ૪.૫ પ્રદર્શિત કરવા માટેની ન્યાયિક બાબતો 	<p>15 HOURS (minimum)</p>
<p>અધ્યાપન પદ્ધતિશાસ્ત્ર</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. વ્યાખ્યાન 2. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ 3. ક્ષેત્ર મુલાકાત પદ્ધતિ (ફિલ્ડ ટ્રિપ્સ) 4. વ્યક્તિ અભ્યાસ (કેસ સ્ટડી) 5. પ્રત્યક્ષ અનુભવ પદ્ધતિ 	

6. તુલનાત્મક પદ્ધતિ	
સંદર્ભ સૂચિ : 1. Photographer's Handbook- John Hedgecoe 2. Media College.com, Dave, Richard, Ange. 3. ટેલિવિઝન-હસમુખ બારાડી,યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય. 4. Video Production Hand Book, Gerald Millerson Jim owens , Focal press	

વર્ષ ૨, સત્ર-૪, પ્રશ્નપત્ર : JMC404 : દસ્તાવેજી ચલચિત્ર - પ્રાયોગિક

૪ ક્રેડિટ, કલાક : 120, ગુણ : 100

<p>હેતુ: વિદ્યાર્થીઓને દસ્તાવેજી ફિલ્મ નિર્માણ પ્રાયોગિક સમજ આપવી. PO : 2.7 વિદ્યાર્થીઓ દસ્તાવેજી ચલચિત્ર નિર્માણની પ્રક્રિયા શીખશે અને દસ્તાવેજી ચલચિત્રનું નિર્માણ કરશે.</p>	<p>Number of Teaching Hours</p>
<p>એકમ - ૧ પૂર્વ તૈયારી</p> <p>૧.૧ સંશોધન</p> <p>૧.૨ લેખન</p> <p>૧.૩ શૉટ ડિવિઝન</p> <p>૧.૪ લોકેશન</p> <p>૧.૫ પ્રોપર્ટી</p>	<p>30 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ - ૨ કાર્યક્રમ નિર્માણ</p> <p>૨.૧ સેટ</p> <p>૨.૨ પ્રકાશ</p> <p>૨.૩ શૂટિંગ</p> <p>૨.૪ ધ્વનિ</p> <p>૨.૫ ઇન ડોર-આઉટ ડોર નિર્માણ</p>	<p>30 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ - ૩ પોસ્ટ પ્રોડક્શન</p> <p>૩.૧ દૃશ્ય સંકલન</p> <p>૩.૨ વોઇસ ઓવર</p> <p>૩.૩ ફોલિ સાઉન્ડ</p> <p>૩.૪ વિઝ્યુઅલ ઇફેક્ટ્સ</p> <p>૩.૫ ફાઇલ એક્સપોર્ટ</p>	<p>30 HOURS (minimum)</p>
<p>એકમ ૪ . પ્રસારણ અને રજૂઆતની વ્યવસ્થા</p> <p>૪.૧ પ્રિવ્યૂ</p> <p>૪.૨ રિવ્યુ</p> <p>૪.૩ પ્રસારણ પ્રક્રિયા</p> <p>૪.૪ સોશિયલ મીડિયા માટેની પ્રક્રિયા</p> <p>૪.૫ પ્રદર્શિત કરવા માટેની ન્યાયિક બાબતો</p>	<p>30 HOURS (minimum)</p>
<p>અધ્યાપન પદ્ધતિશાસ્ત્ર</p> <p>1. પ્રકલ્પ પદ્ધતિ</p> <p>2. પ્રાયોગિક પદ્ધતિ / સંશોધન પદ્ધતિ</p> <p>3. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ</p> <p>4. ક્ષેત્ર મુલાકાત પદ્ધતિ (ફિલ્ડ ટ્રિપ્સ)</p> <p>5. વ્યક્તિ અભ્યાસ (કેસ સ્ટડી)</p>	

વર્ષ ૨, સત્ર-૪, પ્રશ્નપત્ર : JMC405 : માધ્યમ પ્રશિક્ષણ (ઇન્ટર્નશિપ)

૪ ક્રેડિટ, કલાક : 200, ગુણ : 100

પ્રાયોગિક કાર્યનો અહેવાલ - 2 ક્રેડિટ, મૌખિક પરીક્ષા - 2 ક્રેડિટ

<p>હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ માધ્યમ ગૃહો(પ્રિન્ટ, ઇલેક્ટ્રોનિક અને નૂતન માધ્યમો)માં કામ કરશે અને તેનો અહેવાલ વિભાગમાં જમા કરાવશે.</p> <p>ઉપલબ્ધિ : વિદ્યાર્થીઓ માધ્યમ ગૃહોમાં તાલીમ લઈને સજ્જ થશે અને વ્યવસાય મેળવવા યોગ્ય બનશે.</p> <p>PO:</p> <p>2.1 વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમોમાં તાલીમ મેળવશે અને રોજગાર મેળવવા યોગ્ય બનશે.</p> <p>સમૂહ માધ્યમોનાં વિવિધ ક્ષેત્રો</p> <ul style="list-style-type: none"> - મુદ્રિત માધ્યમો (વિવિધ અખબારો અને સામયિકની કચેરી) - વિવિધ ટેલિવિઝન સમાચાર ચેનલ્સ કચેરી - વિવિધ રેડિયો અને વેબ પત્રકારત્વની કચેરીમાં જઈને એક મહિના માટે કામ કરવું. - પ્રાયોગિક કાર્યનો અહેવાલ વિભાગમાં જમા કરાવવાનો રહેશે અને તેની મૌખિક પરીક્ષા લેવાશે.	<p>Number of Teaching Hours</p>
<p>અધ્યાપનનું પદ્ધતિશાસ્ત્ર</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. પ્રાયોગિક પદ્ધતિ 2. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ 3. ક્ષેત્ર મુલાકાત પદ્ધતિ (ફિલ્ડ ટ્રિપ્સ) 4. વ્યક્તિ અભ્યાસ (કેસ સ્ટડી) 5. જૂથચર્ચા પદ્ધતિ 6. પ્રત્યક્ષ અનુભવ પદ્ધતિ 7. તુલનાત્મક પદ્ધતિ	

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

(Assessment Method) (૪૦ + ૬૦ = ૧૦૦ ગુણ)

આંતરિક મૂલ્યાંકન (Internal/Online Assessment) -

બે આંતરિક પરીક્ષા

(વિદ્યાર્થીઓએ ૨૦-૨૦ ગુણની બે આંતરિક પરીક્ષા પૈકી જેમાં વધારે ગુણ મેળવ્યા હશે તે ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે.)

સ્વાધ્યાય : ૧૦ ગુણ

પરિસંવાદ : ૧૦ ગુણ

કુલ આંતરિક ગુણ : ૪૦

બાહ્ય મૂલ્યાંકન (External Assessment) -

લેખિત પરીક્ષા : ૬૦ ગુણ.

MDC (MULTI DISCIPLINARY COURSE): માધ્યમોનો પરિચય 2 ક્રેડિટ 30 કલાક

હેતુ : અન્ય વિદ્યાશાખાના વિદ્યાર્થીઓ સમૂહ માધ્યમો અંગે જાણે તે માટેની તાલીમ આ પ્રશ્નપત્ર મારફતે આપવામાં આવશે.

એકમ ૧: માધ્યમોના પ્રકારો

- ૧.૧ પરંપરાગત માધ્યમ
- ૧.૨ કથપૂતળી
- ૧.૩ ભવાઈ
- ૧.૪ લોકનૃત્ય
- ૧.૫ લોકસંગીત
- ૧.૬ મુદ્રિત માધ્યમ
- ૧.૭ સમાચારપત્ર
- ૧.૮ સામયિક
- ૧.૯ પુસ્તક

એકમ ૨ : વીજાણુ માધ્યમો (રેડિયો)

- ૨.૧ રેડિયો: ઉદભવ અને વિકાસ
- ૨.૨ આકાશવાણી અને એફ. એમ રેડિયો
- ૨.૩ રેડિયો કાર્યક્રમ
- ૨.૪ સમાચાર,નાટક, રૂપક, સંચાલન, વાર્તાલાપ, મુલાકાત
- ૨.૫ રેડિયો કાર્યક્રમ નિર્માણ , માઈક્રોફોનના પ્રકાર, સોફ્ટવેટ , સંગીત સંચાલન

એકમ ૩ : વીજાણુ માધ્યમો (ટેલીવિઝન)

- ૩.૧ ટેલીવિઝન : ઉદભવ અને વિકાસ
- ૩.૨ દુરદર્શન અને ખાનગી ચેનલો
- ૩.૩ ટેલીવિઝન કાર્યક્રમ નિર્માણ
- ૩.૪ કેમરા સંચાલન, શોર્ટ સાઈઝ, મુવમેન્ટ, DSLR દ્વારા દ્રશ્યાંકન
- ૩.૫ પ્રકાશ આયોજન
- ૩.૬ ધ્વનિ આયોજન

અધ્યાપન પદ્ધતિશાસ્ત્ર

1. વ્યાખ્યાન
2. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ
3. વ્યક્તિ અભ્યાસ (કેસ સ્ટડી)
4. જૂથચર્ચા પદ્ધતિ
5. પરિસંવાદ (સેમિનાર) પદ્ધતિ

6. તુલનાત્મક પદ્ધતિ

સંદર્ભ સૂચિ :

1. દલાલ યાસીન, (1984), રીપોર્ટીંગ અને રેડિયો રીપોર્ટીંગ, રાજકોટ
2. વિષ્ણુ, પંકજ (2015), વિશ્વ મીડિયા, નई દિલ્લી, વિશાલ કૌશલ પ્રિન્ટર્સ
3. Pravin Kumar(2015), mass communication and writing skills, Delhi
4. Ravindra. R.K. (1999), Media and Society: 1st edition, New Delhi, Commonwealth Publishers
5. Raboy, Mare and Degenais, Barnad (1992), Media, crisis and democracy, London, 1st Publisher, Sage Publication
6. Delfeur, Malvin I. and Rokeach, Sandra Ball (1989), Theories of Mass Communication, New York, 5th edition Long man.
7. Mcquail, Denis (1983), Mass Communication Theory : An Introduction, London, 3rd Printing, Sage Publications

AEC (ABILITY ENHANCEMENT COURSE) - નૂતન માધ્યમોનો વિનિયોગ
સૈદ્ધાંતિક, ૪ ક્રેડિટ, ૬૦ કલાક, ૧૦૦ ગુણ

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓને નૂતન માધ્યમોના વિનિયોગ વિષે માહિતી આપવામાં આવશે.

એકમ : ૧

- ૧.૧ ઇન્ટરનેટનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ
- ૧.૨ ઇન્ટરનેટ ઉપર ઉપલબ્ધ વિવિધ સેવાઓ
- ૧.૩ ઓનલાઇન જર્નલિઝમ
- ૧.૪ વેબ પોર્ટલ

એકમ : ૨

- ૨.૧ વર્લ્ડ વાઇડ વેબ
- ૨.૨ બ્લોગ-જગત
- ૨.૩ સોશ્યલ નેટવર્કિંગ
- ૨.૪ મોબાઇલ ટેકનોલોજી

એકમ : ૩

- ૩.૧ એસ.એમ.એસ.
- ૩.૨ ઈ-મેઇલ
- ૩.૩ ફેસબુક
- ૩.૪ વ્હોટ્સએપ્પ

એકમ : ૪

- ૪.૧ નૂતન માધ્યમો અને અભિવ્યક્તિનું સ્વાતંત્ર્ય
- ૪.૨ નૂતન માધ્યમોમાં અભિવ્યક્ત થતી ભાષા
- ૪.૩ નૂતન માધ્યમોમાં વપરાતાં ઇમોજીસ
- ૪.૪ નૂતન માધ્યમોમાં વાઇરલ થતી સામગ્રી

એકમ : ૫

- ૫.૧ સાયબર ગુના
- ૫.૨ સાયબર કાયદા
- ૫.૩ નૂતન માધ્યમોની અંગત જીવન ઉપર વિવિધ અસરો
- ૫.૪ નૂતન માધ્યમોની સામાજિક જીવન ઉપર વિવિધ અસરો

અધ્યાપન પદ્ધતિશાસ્ત્ર

- 1. વ્યાખ્યાન
- 2. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ

3. વ્યક્તિ અભ્યાસ (કેસ સ્ટડી)
4. જૂથચર્ચા પદ્ધતિ
5. પરિસંવાદ (સેમિનાર) પદ્ધતિ
6. તુલનાત્મક પદ્ધતિ

સંદર્ભ સૂચિ:

1. Kumar, Ram G. (2006), Cyber Crimes : A primer on Internet Threats and Email abuses, New Delhi, Viva books private limited
2. Jayashankar, Johnson (2011), Cyber Law, Philip, Delhi, Pacific books international
3. Nagia, Rajan (2009), Cyber laws and computer crimes, New Delhi, cyber tech Publications
4. Kunda, Kumud (2007), Cyber media and information technology, New Delhi Mangalam publishers and distributors
5. Chakravarthy, Jagdish (2003) Cyber media journalism, New Delhi, authors press
6. Pachori, Sudhish (2003), Cyber space and media, New Delhi, Pravin prakashan,
7. Sahay Gopi Krishna, (2003), Cyber Media and Information Technology, New Delhi, Centurian Press,

SEC : (SKILL ENHANCEMENT COURSE) - મોબાઈલ ફોટોગ્રાફી

સૈદ્ધાંતિક, ૪ ક્રેડિટ, ૬૦ કલાક, ૧૦૦ ગુણ

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓને મોબાઈલ ફોટોગ્રાફી વિશે માહિતી આપવામાં આવશે.

એકમ - ૧

- ૧.૧ મોબાઈલ કેમેરાની શરૂઆત
- ૧.૨ મોબાઈલ કેમેરા વિષે
- ૧.૩ મોબાઈલ કેમેરા સેન્સર
- ૧.૪ વિવિધ પ્રકારના મોબાઈલ કેમેરા
- ૧.૫ મોબાઈલ કેમેરામાં મેગા પિક્સેલ

એકમ - ૨

- ૨.૧ મોબાઈલ કેમેરામાં લેન્સ
- ૨.૨ મોબાઈલમાં લેન્સ એડપ્ટર
- ૨.૩ મોબાઈલ લાઇટ
- ૨.૪ મોબાઈલ માટેનું માઇક
- ૨.૫ વિવિધ પ્રકારના મોબાઈલ માઉન્ટ

એકમ - ૩ (પ્રાયોગિક)

- ૩.૧ મોબાઈલ કેમેરામાં ઓટો સેટિંગ્સ
- ૩.૨ મોબાઈલ કેમેરામાં મેન્યુઅલ સેટિંગ્સ
- ૩.૩ ફેમ સાઇઝ
- ૩.૪ કંપોઝિશન
- ૩.૫ ક્રિએટિવ મોબાઈલ ફોટોગ્રાફી

એકમ - ૪ (પ્રાયોગિક)

- ૪.૧ મોબાઈલ ફોટો એડિટ એપ્લિકેશન (ઓપન સોર્સ)
- ૪.૨ એડિટીંગની પ્રક્રિયા
- ૪.૩ ફોટો ક્રોપ
- ૪.૪ કલર કરેક્શન
- ૪.૫ મોબાઈલ ફોટો આલ્બમ પ્રેઝન્ટેશન

અધ્યાપન પદ્ધતિશાસ્ત્ર

1. વ્યાખ્યાન
2. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ
3. જૂથચર્ચા પદ્ધતિ
4. પરિસંવાદ (સેમિનાર) પદ્ધતિ

5. प्रत्यक्ष अनुभव पद्धति

6. तुलनात्मक पद्धति

संदर्भ सूचि

1. The Ultimate (OK, no not really) Guide to Mobile Photography, Kindle Edition, by Robert Fisher
2. Photographer's Handbook- John Hedgecoe
3. The (mobile) Phone (photo) Book, *by Robert Herman*. Smart Phone Smart Photography

VAC : (VALUE ADDED COURSE) - સમાજ અને સંસ્કૃતિ અને પ્રત્યાયન
સૈદ્ધાંતિક, ૪ ક્રેડિટ, ૬૦ કલાક, ૧૦૦ ગુણ

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓને સમાજ, સંસ્કૃતિ અને સમૂહ પ્રત્યાયનના પરસ્પરના સંબંધો વિષે માહિતી આપવામાં આવશે.

એકમ ૧

- ૧.૧ ભારતીય સમાજ વ્યવસ્થા
- ૧.૨ ભારતીય સમાજમાં વર્ણવ્યવસ્થાનું સ્થાન અને તેનાથી ઉદભવતા પ્રશ્નો
- ૧.૩ ભારતીય સમાજમાં સ્ત્રીઓની સ્થિતિ અને બદલાતો પરિવેશ
- ૧.૪ ભારતીય સમાજમાં ભાષા, અને સંસ્કૃતિ

એકમ ૨

- ૨.૧ સંસ્કૃતિની વ્યાખ્યાઓ અને પ્રક્રિયા
- ૨.૨ સંસ્કૃતિ એક સામાજિક સંસ્થાન તરીકે
- ૨.૩ સંસ્કૃતિ એક મૂલ્ય તરીકે
- ૨.૪ શાબ્દિક અને બિન શાબ્દિક સાંસ્કૃતિક ચિન્હો

એકમ ૩

- ૩.૧ વિશ્વમાં પૂર્વ અને પશ્ચિમનો ખ્યાલ
- ૩.૨ ભારતના વિવિધ ધર્મો (હિંદુ, ઇસ્લામ, બૌદ્ધ, જૈન, શીખ)
- ૩.૩ પૂર્વ અને પશ્ચિમ વચ્ચે માહિતી તુલનાનો સંબંધ
- ૩.૪ સંસ્કૃતિ અને પ્રત્યાયન

એકમ ૪

- ૪.૧ આંતર સાંસ્કૃતિક પ્રત્યાયનના સાધન તરીકે આધુનિક સમૂહ માધ્યમો
- ૪.૨ ધાર્મિક, રાજકીય અને આર્થિક દબાણ, મતભેદ અને પ્રત્યાયન
- ૪.૩ વૈશ્વીકરણનો સંસ્કૃતિ અને પ્રત્યાયન પર પ્રભાવ
- ૪.૪ સમૂહ માધ્યમ એક સાંસ્કૃતિક સંસ્થાન તરીકે

એકમ ૫

- ૫.૧ ભારતીય દર્શનની વિશેષતાઓ
- ૫.૨ ભારતની અર્થ વ્યવસ્થા
- ૫.૩ ભારતની રાજનીતિક વ્યવસ્થા
- ૫.૪ ભારતનો આધ્યાત્મિક વારસો

અધ્યાપન પદ્ધતિશાસ્ત્ર

1. વ્યાખ્યાન
2. સ્વ અધ્યયન પદ્ધતિ

3. व्यक्ति अभ्यास (केस स्टडी)
4. जूथयर्था पद्धति
5. परिसंवाद (सेमिनार) पद्धति
6. तुलनात्मक पद्धति

संदर्भ सूचि:

1. माध्यम साम्राज्यवाद – जगदीश्वर यतुर्वेदी, अनामिका पब्लिशर्स, नई दिल्ली
2. संचार क्रांति और विश्व जन माध्यम – प्रेमचंद पातंजलि, अनिल अंकित, भारत बुक सेन्टर, लखनौ
3. मीडिया और समाज – संजय गुलावडी, सन्मार्ग प्रकाशन, दिल्ली
4. सूचना समाज – जगदीश्वर यतुर्वेदी, अनामिका प्रकाशन, दरियागंज, नई दिल्ली
5. भारतीय संस्कृतिजो विश्वसंचार – डॉ. शरद हेबालकर, अनु. श्रीकांत काटदरे, भारतीय इतिहास संकलन समिति, अमदावाद
6. Indian social system – Ram Ahuja, Rawat Publication, Jaipur
7. Mass Media and Contemporary social issues – Y.K. D'souza
8. Third revolution in India persective – V.S. Gupta
9. Cultural communication in India – J.M. Oza
10. Culture communication and social change – P.C. Joshi
11. सिंह, राम गोपाल (2011), वैश्वीकरण मीडिया और समाज, जयपुर-दिल्ली, नॅशनल पब्लिकेशन हाउस
12. बारोट, निलेश (2014), भारतीय समाज और समाजवाद, नई दिल्ली, रावत प्रकाशन
13. यादव, विरेन्द्र प्रताप सिंह, वर्मा, विजय कुमार (2012), भारतमें सामाजिक संदर्भों के विविध परिद्रश्य, नई दिल्ली, ओमेगा पब्लिकेशन